

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 95

číslo: 50

13. prosince 2015

Cena: 8 Kč

Z počátků náboženské obce a Husova sboru v Nuslích

V posledních adventních dnech roku 1919 byl byt Antonína Procházky v Praze VII naplněn radostí z oslav konce I. světové války a balíky tiskařskou černí provoněných sešitů. V oněch chladných dnech se katolickému knězi dr. Karlu Farskému podařilo dokončit český překlad prvních částí latinského misálu a vydat je 18. prosince 1919 jako I. sešit „Českého misálu“. Po tři dny do Procházka bytu přicházeli nusešití římskokatolictví katecheté Martin Zeman a Arnošt Šimšík spolu s Aloisem Mojžíšem, aby sešity roznášeli mezi další katolické kněze. Prvně jmenovaní pak spolu poprvé začali slavit bohoslužby v českém jazyce o Vánocích 1919 v kostele sv. Václava v Nuslích.

„Svolání“ (řec. ekklésia) lidí k českým vánočním bohoslužbám roku 1919 považujeme za vlastní počátek nejen Církve československé (ČČS), která bude slavnostně vyhlášena v kostele svatého Mikuláše na Staroměstském náměstí 11. ledna 1920, ale též našeho obecnství Husova sboru v Nuslích.

Dílo počátků naší obce vzaly pevně do rukou „pokrokové ženy“ Božena Šťastná a Anna Štechová, které uspořádaly 23. ledna 1920 v sále Národního domu přednášku o smyslu ustavení Československé církve. Dubnové a květnové dny roku 1920 byly naplněny „tábory lidu“ – shromážděními, na kterých promlouvali Karel Farský, Emil Dlouhý-Pokorný a Bohumil Zahradník-Brodský. Přednáška Farského zahájila též ustavující valnou hromadu církevního výboru náboženské obce ČČS v Nuslích 7. května 1920. Toho dne byla rovněž ustavena nuselská duchovní správa ČČS svěřená kněžím Arnoštu Šimšíkovi, Karlu Jandovi (přistoupil v červnu 1920) a Martinu Zemanovi, který byl později zvolen farářem nuselské obce. Navzdory vášnivým rozhovorům a sporům s římskokatolickými autoritami a exkomunikací všech tří kněží užívala náboženská obec k boho-

službám školní kostel – kapli sv. Václava. Při prvním sčítání lidu r. 1921 se k naší nuselské obci hlásilo 13.137 (38,5 % z nuselských občanů) a v nuselských školách přicházelo na výuku náboženství přes dva tisíce dětí.

K oficiálnímu schválení zřízení nuselské náboženské obce Církve československé došlo v únoru 1923. S ohledem na nedořešený spor o užívání kostela sv. Václava se tak stalo na základě trvalého propůjčení sálu společností „Bio Rokoko“.

Rok 1923 přinesl nejen oficiální schválení NO státem, ale též dvě zcela zlomové události. 28. září – na svátek sv. Václava – byla stále ještě v kostele sv. Václava poprvé sloužena bohoslužba podle její nové úpravy patriarchou dr. Karlem Farským. O šestnáct dní dříve, 12. září, se rada starších poprvé sešla ke svému zasedání v domě na Palackého třídě (dnes Tábořská ul.), který doposud

Pokračování na str. 3

Byl jsem na cestách a ujali jste se mne

Upřechlická vlna plní už několik měsíců přední stránky zpravodajských portálů a novin. V záplavě politických zamýšlení, „analýz“, komentářů a úvah se zřídka setkáváme s autentickým pohledem na situaci přímo „v terénu“ a konkrétními lidskými osudy uprchlíků. Český zápas přináší rozhovor s Dominikem Obručkou, jedním z členů „Czech Teamu“.

• V čem vaše pomoc uprchlíkům spočívala?

Již od srpna pomáhají čeští dobrovolníci uprchlíkům přicházejícím do Evropy. Přestože jsme na hranice jeli poskytovat humanitární pomoc, naše práce nespočívala jen v rozdávání teplého čaje či oblečení. Na chorvatských hranicích český tým dokonce suploval práci srbské policie. Srbové a Chorvati po dlouhou dobu nebyli ochotni se vzájemně domluvit na

smysluplném předávání lidí. Situace vypadala tak, že Srbové přivezli autobusy s běženci pod kopec, oni pak museli jít dva kilometry nahoru, kde jsme byli my. Zde jsme je rozdělovali do skupin po padesáti lidech, aby mohli přejít hranici a naplnit vždy jeden autobus jedoucí do upřechlického tábora v Chorvatsku. Bohužel nastávaly chvíle, kdy Chorvati posílali autobusů málo a Srbové naopak velmi mnoho. Lidé se pak hromadili

u nás, čekali dlouhé hodiny, byly ne-trpěliví a desorientovaní. Tyto situace vznikaly často uprostřed noci, kdy byla velká zima a foukal vítr. Tyto de facto zcela zbytečné krizové momenty jsme my, čeští dobrovolníci, museli řešit. Nezáměr vlád na rychlém a konstruktivním řešení a vzájemné domluvě mezi státy byl cítit také v září na hranicích s Maďarskem. Při sledování médií mám pocit, že tento problém se týká i mnohých jiných zemí.

Pokračování na str. 3

Adventní modlitba Richarda Rohra

Ó moudrosti, ó svaté Slovo Boží, ty řídíš všechno stvoření svou mocnou i něžnou rukou: Přijď!

Ó svatý Hospodine dávného Izraele, ty sám ses zjevil Mojžíšovi v hořícím keři a dal jsi svůj svatý Zákon na hoře Sinaji. Přijď!

Ó květe z pahýlu Jesse, tys povstal jako znamení všem národům; králové před tebou stanou v uzašlém tichu a národy se před tebou skloní v klanění: Přijď!

Ó klíči Davidův, ó královská moci Izraele, to ty máš v rukou brány nebes (a nikoli režimy tohoto věta).

Přijď a strhni hradby vězení smrti.

Ó zářící červánku jitřní, nádhero věčného světla, slunce spravedlnosti: Přijď a rozlij své paprsky na ty, kdo přebývají v temnotě a stínu smrti.

Ó králi všech národů, jediná radost každého lidského srdce! Ó základe mocné archy lidstva: Přijď a zachraň stvoření, jež jsi uhnětl z prachu.

Ó Emanueli, který jsi Bůh s námi, Král a zákonodárce, touhou národů, spasiteli všech lidí: Přijď a učiň nás svobodnými. Duch a nevěsta praví: „Přijď!“ Amen. Pane Ježíši, přijď brzy! Pane Ježíši, přijď a vysvobď nás z vězení smrti. Tak prosíme společně jako tvůj lid a prosíme o to ve tvém jménu. Amen.

On je náš Pán. On je náš plán.

Události, které propukají kolem nás jako gejzíry lávy v jezírkách rezervace Soos, nás zasáhly. Nalézáme se v chaosu. Někdy mediálním, někdy skutečným. Ono se to všechno neděje u nás – ono se to všechno u nás děje. Moderní technologie nás osvobodily z roviny tmářství. Řečeno s nadsázkou, moderní technologie nás přitáhly jednoho k druhému a uvěznily nás ve zmizení vzdálenosti. Stačilo, aby Angela Merkelová pronesla v dobré víře: „Přijďte všichni“ a myslela jen ty, kdo jsou sužováni válkou – a už se hrnou, už jdou všichni. Žijeme tak daleko, žijeme vzájemně tak blízko.

Otec Armbruster na duchovních cvičeních používá tento obraz: Moře bouří, burácí, vysoké vlny mlátí vším, co na nich spočívá, je to drama, je to boj, je to zápas o život. Ale když spustíme kotvu níže, je tam pokoj, je tam mír... Ta hlubina, to je naše duše v Království Ježíšově. Naše nitro v Duchu.

Tam, kde jsme v Duchu, tam se nalézáme v hloubi oceánu. Vnější svět – události, dramata, konflikty na nás útočí ze všech stran a jsou drsné a nemůžeme jim zabránit. To je hladina. Ale tam v hlubinách, tam je Kristova zahrada, tam je Pán. Kdo ví, jaké je být v Duchu, ten ví, že burácející události tam nedosahují. Tam je Království Pána, které není z tohoto světa. Řečeno s Otcem Armbrustrem – to je hlubina oceánu.

Zemřeli lidé, kteří se šli bavit, a někdo je zabil. To je drama. Zemřel muž, jehož matka porodila, k dospělosti přivedla; něčím prošel, za něco se vzal, něčemu uvěřil, odpálil na sobě nálož a teď je mrtev. V jejích očích bojovník. A přece, ač matka doufá, že je v Pánu, tom jejich Pánu – i to je dramatické. A my? Zatím stojíme na břehu události a pokoušíme se k tomu nějak moudře postavit. Tak pozor na emoce. Ukočírovat to, to chce chladnou hlavu a vroucí srdce. Srdce prodchnuté Duchem. Srdce bez soudu. Soud je v rukou Božích. To ne-

znamená, že nepůjdeme zachraňovat zraněné, ale znamená to, že nebudeme bombardovat nemocnici, abychom zabili teroristy...

Ti mrtví nejsou mrtví v Bohu. Ti mrtví jsou v Bohu. V tom problému netkví. Problém tkví v tom, že jsme často zombi. Žijí mrtví. Kdo je zombi? Ustrašený, na sebe se soustředující hovnivál, který valí kuličku svých dní, jen aby nahlabal co nejvíce zážitků, zábavy, povyražení, adrenalinu. Nebo co nejvíce věcí, nových, nejnovějších věcí. A vedle v domě je někdo opuštěn a sám jako pes v lese přivázaný a stačilo by si všimnout. Kristus je alfa i omega. Smysl všeho. Ne naše nápady, ne naše plány. My jsme jeho tělo. On je náš Pán. On je náš plán. Nerozsévejme strach. Neabsorbujme strach. V jeho království je to jinak. Všichni umřeme, to je pravda. V tom není problém. Protože smrt není konec. Rozsévejme odvahu a plňme Boží přání, abychom nežili planě. Pak bychom totiž opravdu umřeli, pak by už nebylo nic. A my chceme mít smysl na světě. Od toho jsme tu. Od toho jsme v církvi.

Marta Silná

Milý čtenáři, už sis objednal Český zápas na rok 2016?

Poezie proti chaosu

Již od antiky je znám pojem harmonie. Člověk se obvykle necítí dobře v chaosu, ale hledá řád, touží po harmonii. Prožíváme stres, život je náročný v soukromí i v profesní oblasti a jsme neustále „pod proudem“. Jednu z možností, jak stresu čelit, představuje poezie, která je dávnou součástí lidské kultury. Rozpoznáváme v ní rytmus až zaklínání a prorocství. Ona přichází ne tajemství odhalit, ale na tajemství upozornit. Ve verších někdy vnímáme magické síly, je osloveno naše nitro. Pociťujeme tvůrčí hravost a uvědomujeme si, že hra má prýšlivé bohatství a nevyčerpatelný půvab. Kolik je tu duhových odstínů, tónů, barev.

Vysoká hra ducha má hodně do sebe. Filosof Eugen Fink tvrdí, že každá hra má svůj „spolulidský horizont“, a konstatuje: „Nevzdejme se snad vlna přebytku života do srdce každého živoucího stvoření?“ Zajímavě tak vyjadřuje ono „těkání ve vzdušné říši fantazie“. Hrajeme si a hledáme oázu štěstí a klidu, toužíme po harmonii. Pátráme po ostrovech odpočinku, ale i po místech plných ztajené síly.

Básnické metafory v nás vzbuzují úžas. Bývá to geniální spojení různých významových polí. Metafora je silou obraznosti. Filosof a esejista Ortega y Gasset, jenž je pravým mistrem jazyka, dokázal tento literární prostředek popsat právě za pomoci metafor samých: „Metafora je nejplodnější lidská schopnost. Její účinnost dosahuje hranice Boží tvorby a je jakoby nástrojem tvorby, který Bůh zapomněl v jednom ze svých stvoření. Jako když roztržitý chirurg nechá svůj instrument v břiše operovaného.“

Čteme-li Ortegova slova, připadáme si, jako bychom sami šli po stopě stvoření, k jeho zřídlu. Dokonale na této ukázce vnímáme, že skutečný básník dokáže věci vyslovit jiným, jaksí více „magickým“ jazykem. Na tomto místě bych ráda uvedla, že výrazná metafora může oslovit i čtenáře, který se běžně uměleckými žánry nezabývá. A tak se můžeme dočíst v knize „Jak dobře mluvit“, že v jednom zahraničním časopise se před lety objevilo v článku obrazné přirovnání: „Ručičky hodin se uzavíraly jako ostří nůžek na půlnoci, aby odkrojily další jeden den.“ Hned v dalších dnech se ozvalo několik set čtenářů, které tato metafora tak zaujala, že neváhali a vydavatelé listu napsali.

Zajímavé metafory samozřejmě nalezneme i u českých autorů, kteří využívají bohatství naší mateřštiny. Petr Král v básni Torzo píše: „Slunce za oknem / otvíralo dům / nikam.“ Autor tady personifikuje a zajímavě propojuje abstrakta a konkréta. Pojem nasvítí jiný pojem, když se s ním ocitne pospolu v obrazném pojmenování. A Jiří Studený v Antologii české poezie nabízí: „Chvilí to potrvá / než rozdřený měsíc / doroste zpátky do stříbrné hostie, / než se z tvých mělkých očí / znovu napije...“ Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

Třetí neděle adventní

Doufajte v Hospodina věčně, neboť Hospodin, jen Hospodin je skála věků. IZAJÁŠ 26,4

První čtení: Sofonjáš 3,14-20

Tužby adventní:

1. Abychom vstoupili do společenství s Kristem, který nás nepřichází soudit, ale naopak zachránit, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom všichni byli připraveni na Kristův slavný příchod na konci věků, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, když se chystáme slavit radostnou památku vtělení a narození tvého Syna, dej, ať se naše srdce obrátí k jeho přikázání lásky! Svým svatým Duchem nás osvit, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Filipským 4,4-7

Evangelium: Lukáš 3,7-18

Verš k obětování: Izajáš 12,6

Verš k požehnání: Izajáš 45,22

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, dej, ať duchovní posila, kterou jsme přijali ve svátosti večeře Páně, nás otevře k plnějšmu přijetí tvé pravdy! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 203, 205, 208, 160

Jeruzalém jako palimpsest Božské přítomnosti

Esej dr. Václava Cílka o Jeruzalému

Pokračování z minulého čísla

BOJ O TŘETÍ CHRÁM

Nepíší historii Západní zdi, Třetího chrámu. Sdělují údiv, který by vystačil na celou knihu. Ta by měla pokračování, až bych psal o Jižní zdi, ale o těch dalších dvou už toho tolik neumím sdělit. Arabské, turecké, britské a jordánské autority pod různými záminkami odepíraly Židům bohoslužby u Zdi celá staletí. Byly doby, kdy se Židé na Zed' mohli jenom dívat z jednoho místa pod horou Sion. Osmého července 1967 po vyhrané šestidenní válce nařídil Ben Gurion sundat arabský nápis a Zed' od té doby opět patří Izraeli.

Pod Štěpánovou branou hned u silnice naleznete pomník izraelských parašutistů, kteří byli vysazeni na území obsazeném Jordánci. Svedli s nimi vítěznou bitvu a pokračovali dál do města. Nečekaně stanuli před Západní zdí. Velké pohnutí. Sen celých generací se začal naplňovat. Domky marocké čtvrti tehdy zasahovaly jen čtyři metry od Zdi. Výsadkáři nejprve odstranili záchod svatokrádežně umístěný hned u Zdi. Okamžitě si uvědo-

Nad Písmem

TEN, KDO PŘICHÁZÍ S DUCHEM RADOSTI A VDĚČNOSTI

Pamatuji si, že jeden můj příbuzný, kdykoli přišel z církevního pohřbu některého svého známého nebo přítele, vždycky nadával. Říkal mi: „Ti faráři jen straší.“ Obdobně v hodině fyziky, v dobách hlubokého komunismu, jeden můj učitel na základní škole církev obviňoval právě z toho, že jenom šíří strach, protože prý kněží dětem tvrdí, že blesky a hromy jsou projevem Božího hněvu. Ano, ještě dnes má mnoho lidí církev a víru v Boha spojenou s vyvoláváním strachu a následným ovládním vystrašených lidí.

I v dnešním evangelijním oddíle čteme o tom, jak Jan Křtitel hrozil lidem soudy nad jejich zkažeností. A když se ho lidé ptají, co mají dělat, vyzývá je k dobrým skutkům. Celníci nemají odírat lidi tím, že budou vybírat, kolik se jim zlíbí. Vojáci nemají nikomu činit násilí. Ale když se lidé začnou dohadovat, zda snad Jan není mesiáš, ten to odmítá. Přichází někdo silnější, větší. Jan ukazuje, že není hoden, ani aby mu prokázal službu, kterou tehdy vykonávali otroci - rozvázání obuvi. Ten bude křtít ne vodou jako Jan, ale duchem. To znamená, že přinese skutečnou vnitřní obnovu. Přinese skutečný soud.

Takže se lidé měli děsit? Chtěl Jan vyvolat strach a paniku? Ne, právě naopak. Jan, jak čteme na konci dnešního evangelijního oddílu, „kázal radostnou zvěst“.

A co my? Máme se bát Božího trestu? Jednou jsem ležel v nemocnici s člověkem, muslimem, který tvrdil, že zdravotní obtíže, které ho do nemocnice dovedly, jsou trestem od

mili historický význam situace a během dalších dvou dní bez jakékoliv konzultace s vládou či armádního rozkazu zbourali zhruba třicet domků marocké čtvrti a vytvořili dnešní náměstí.

Arabové považují Zed' za součást svého třetího nejosvátnějšího místa – mešity Al Aksá, což Židé vnímají jako řádně necitlivou interpretaci. Mně zase přijde podivné, že existují agentury, kterým můžeme poslat mail s modlitbou, ony ho za úplatu vytisknou a papír vloží do skviry ve Zdi. Mnohem jednodušší by bylo vystavět si v kyberprostoru svoji vlastní Západní zed', umístit do ní své virtuální modlitby a čekat, až se Velký Google slituje.

CHARLES WARREN

Na Předním východě se mi vždycky líbila velikost příběhů. Čechy jsou vesměs milé a triviální. Města jako Káhira, Damašek či Jeruzalém jsou tragická a omračující. Je to jako rozdíl mezi plyšovou hračkou a profízlým hrdlem. Pan Warren začal svoji kariéru vojenského inženýra mapováním Gibraltaru a skončil ji neúspěšným vyšetřováním případu Jacka Rozparovače a zkaženým búrským tažením. V jednom románu o Warrenovi hovoří i Sherlock Holmes. Později se spojil s Baden-Powellem, aby vytvořili skautské hnutí, jemuž díky Warrenovi trochu lépe rozumím a méně se stydím za červený pionýrský šátek. V letech 1867-70 Warren pracoval v Jeruzalémě, který popsal ve třech kupodivu zdouhavých a nudných knihách, uvážíme-li, co by z podobných podzemních dobrodružství dokázal vytěžit třeba takový Karel Absolon. Warren měl zvláštní povolení od osmanské vlády v Istanbulu, podle kterého mohl v Jeruzalémě kopat kdekoliv, pokud se nejedná o posvátná místa islámu či křesťanství. Je to asi jako pozvat dítě do cukrárny, že si může poručit cokoliv, ale nesmí to být sladké. Warren začal kopat štoly ze sklepení arabského domu a postupně se mu podařilo vyrazit skoro 500 m dlouhou chodbu jdoucí podél celé Západní zdi.

Pokračování příště

se konat dobré skutky, může on sám zůstat naprosto sobecký. To, co nazýváme jako dobročinnost nebo bezúhonnost, může mít motivy naprosto temné. Nebo se nám také může stát, že při snaze konat dobro, snaze o nápravu sebe sama, poznáme vlastní omezenost, nemohoucnost, či dokonce zkaženost. A to může člověka naplnit zoufalstvím a vést k rezignaci. To, co ohlašuje Jan, a s čím přichází Ježíš, je poselství, které nám Boží Duch dává prožít a přijmout a co nás od základu proměňuje - Jsi takový, jaký jsi, bídny, zkažený, sobecký. Jsi milován a nikdy nebudeš milován více či méně než nyní. Jsi milován jako to dítě, kterého se dobří rodiče nezřeknou, i když zlobí. Nemusíš se bát vlastní bídy, zkaženosti. Můžeš se tomu všemu postavit tvář v tvář, protože na Boží lásce k tobě to nic nemění. Tak jako pozorní rodiče naslouchají svým dětem, tak i Bůh nám naslouchá. Proto platí ta nádherná slova apoštola Pavla z epistoly Filipským o radosti a o tom, že máme bez rozpaků předkládat své žádosti Bohu – tak, abychom mohli být naplnění pokojem. Je to pokoj plynoucí z přijetí sebe sama, plynoucího z vědomí přijetí u Boha. A tak nechávejme se naplňovat Božím duchem skrze ztišení, dikůvzdání, rozjímání Písma svatého. Nechme tak Boha přicházet a konat své dílo. Amen

Marek Ryšánek

Přijď, Duchu svatý, obnov nás, přimlouvej se v nás lkáním nevyslovitelným. Ať prameny vody živé, světlo a radost plynou z životů našich pro spásu našich bližních.

Byl jsem na cestách...

Dokončení ze str. 1

• Kde se dobrovolníci kontaktují? Jací lidé „Czech Team“ tvoří?

Koordinace probíhá prostřednictvím facebooku a dalších internetových stránek. Ruku k dílu může přiložit každý, a to nejen pomocí přímo v terénu, ale také dobrovolnictvím...

Většina zapojených lidí se před krizí neznala, spojila je ochota nezištně pomáhat lidem, kteří utíkají před válkami či pronásledováním ve svých rodných zemích. Tzv. Czech Team tvoří velmi pestrá skupina lidí. V terénu se zapojuje mnoho skautů, studentů, ale i pracujících, kteří si vybírají dovolenou či neplacené volno. Veškerou pomoc financují z vlastních zdrojů či sbírek, které organizují oni sami či spřátelené iniciativy.

Osobně jsem v druhé půlce září pomáhal na srbsko-maďarské hranici jako dobrovolník Charity Olomouc a na konci října jsem pomáhal na hraničním přechodu Berkasovo-Bapska mezi Srbskem a Chorvatskem. Na tento druhý výjezd jsem jel po domluvě s koordinátory iniciativy „Pomáháme lidem na útěku“, která pomocí českých dobrovolníků zajišťuje.

• S jakým ohlasem mezi uprchlíky se vaše působení setkávalo?

Koordinátoři pomoci kladli velký důraz na to, abychom kromě materiální stránky pamatovali i na vlivné slovo a úsměv. Někteří z nás čekání

oživili hrou na kytaru či ukulele, nebo prostě jen přátelským popovídáním, pokud na něj byl čas. Naši klienti nám dávali najevo velkou vděčnost za naše služby, mnozí nám s dojetím děkovali za to, co děláme, a domnívám se, že u nás cítili důvěru a pocit přijetí. Chovali se k nám velmi slušně a rádi se přizpůsobili našim pokynům. Spolupráce samozřejmě nebyla idylická pořád, problémy však přisuzuji hlavně nejistotě, desorientaci, únavě, zimě, a především jazykové bariéře. Tu jsme překonávali často s pomocí samotných migrantů, kteří informace překládali z angličtiny do arabštiny, darí (afghánská varianta perštiny) či jiných jazyků.

• Setkal jste se také s konkrétními životními příběhy jednotlivců?

Když jsme se běženců ptali, odkud přicházejí, říkali jména zemí, jako je Sýrie, Irák, Afghánistán, Pákistán, Írán, Nigérie... – státy, kde probíhají kruté válečné konflikty nebo panují diktátorské režimy. Nechtěl jsem otevírat bolestivá témata, ale přesto jsem ve vzájemných rozhovorech pochopil řadu útržků drsných životních příběhů. Byli tam lidé, jejichž domy již dávno nestojí, byli tam lidé, kteří přišli o své blízké. Mnozí ztratili veškerý majetek a zbylo jim jen to, co se vešlo do kapes. Potkal jsem lidi, kteří v minulosti bojovali proti ISIS nebo pomáhali jednotkám

NATO v Afghánistánu. Bylo mi jasné, že pro mnohé z nich by návrat domů v současné době znamenal téměř jistou smrt. Mluvil jsem i s jedním malířem z Iránu, který se omlouval, že mi nic ze své práce neukáže, protože utopil mobil, když ze člunu z Turecka do Řecka vypadlo několik lidí do moře a on je vyskočil zachraňovat. Osud každého z uprchlíků by mohl být námětem na román. Ať už je motivace k útěku každého jedince jakákoli, věřím tomu, že člověk, který se vydá na tak náročnou, drahou a nebezpečnou cestu, plnou nejistoty, má pro to velmi závažné důvody, které lze jen těžko srovnávat i s těmi nejhoršími životními zkušenostmi lidí v Česku. Proto mě velice mrzí způsob, jakým je tato skupina v českém prostředí často vykreslována, a s tím spojený strach a nenávisť.

Poznámka redakce:

Pomocí uprchlíkům můžete prostřednictvím webu www.pomocuprchlikum.cz, na www.ccs.cz najdete v rubrice Zprávy informace o sbírce na pomoc syrským křesťanům. Dominik Obruča je ochoten poskytnout další informace, uspořádat besedu apod.; kontakt může zprostředkovat redakce. Besedy organizuje též Studentské hnutí za solidaritu, které je možné kontaktovat na e-mailu: studenti.zasolidaritu@gmail.com

Foto: Jiří Vackář

red

Výročí...

Dokončení ze str. 1

sloužil jako sokolovna. Náboženská obec ji od Sokola odkoupila za 400.000 Kč. Po náležitých opravách a úpravách byla bývalá sokolovna **13. prosince 1925 slavnostně otevřena jako Husův sbor.**

Sbor byl zbudován br. architektem Korbem podle návrhu br. architekta Prokopa. Na samotné přestavbě se podíleli mnozí živnostníci, kteří k nuselské obci patřili. Br. Korb da-

roval Husovu sboru čtyři zvony, ulité firmou Diepold a nesoucí jména Jan Hus s nápisem „Milujte se a pravdy každému přejte“, Jan Žižka s nápisem „Kdož jste boží bojovníci“, Jan Amos Komenský s nápisem „Živ buď, národe, posvěcený v Bohu, neumírej!“ a Patriarcha ČCS dr. Karel Farský s nápisem „Pravda vítězí“. Zvony za okupace byly zabaveny a roztaveny k vojenským účelům. Pro špici malé zvonice vytepal br. Král husitské slunce (nedochováno). Obětní stůl Páně byl zpracován dle

návrhu architekta Kašpara z hruškového dřeva. Do čela sboru nad stůl Páně byl umístěn obraz od akademického malíře Barucha, Ježíš v obilném poli (nedochoval se). Podle jeho výtvarného návrhu byly zhotoveny barevné vitráže a výzdoba oken. Z hruškového dřeva byly pro sbor zhotoveny br. řezbářem Kotyzou kříž s tělem Krista, reliéf „Kristus na loďičce v rozbouraném moři“ a socha zobrazující Ježíše uloženého v hrobě. Kulturní život obce byl v březnu 1927 svěřen do rukou právě ustavené Čes-

O Marii, matce Ježíše II

Dokončení reflexe z minulého čísla **MARIE A CÍRKEVNÍ TRADICE**

Jinak samozřejmě věc pojímá systematický teolog, zvláště katolický či pravoslavný, a ani reformace není v principu antimariánská. (Jinou záležitostí je bující či zpovrchnělý mariánský kult a lidová zbožnost zatížená pověrou.) Bezprostřední vzývání Marie je doloženo až někdy kolem roku 300 v modlitbě „Pod tvou ochranu“, a první mariánské svátky vznikají na Východě v pátém století a na Západě se slaví až v sedmém. Logika věci, kterou je nutné dogmaticky postihnout, je taková, že jestliže vzal na sebe Bůh tělo a dvě přirozenosti jsou spojeny v jedné osobě, nemůže být Marie matkou toliko Ježíšova lidství, jako by toto mohlo být odděleno od jeho božství, ale musí být matkou jedné osoby, matkou Boha, který se stal člověkem, tedy pravého Boha a pravého člověka, jenž se narodil skrze pravou matku – Marii. Zásadní je v rozvoji a formulování tohoto mariánského

dogmatu především Efezský koncil (r. 431), který ustanovil, že Marii lze nazývat Theotókos („Bohorodička“). Již Cyril na tomto koncilu pozdravil jeho účastníky slovy: „Buď nám pozdravena, Bohorodičko Maria...“. S takovýmto označováním však váhá Kalvín (roku 1552), ač první čtyři koncily bere velmi vážně. Naopak Bullinger, nástupce Zwingliho, podrobuje kritice Nestoria a z christologických důvodů titul „Matka Boží“ přijímá. Problém s ním nemá ani Zwingli, jenž r. 1524 nechává vytisknout kázání o věčné čisté panně Marii, Boží Matce, a r. 1539 se k závěru koncilu vyjádří i Luther, který tvrdí, že Marie je Matkou Boží, nezpochybnuje, a roku 1537 dokonce vyznává, že Marie je více než císařovna nebo královna, více než Eva nebo Sára, požehnaná nad všechnu vznešenost nebo svatost. K čemu je však reformace (zvláště Luther) kritická, je hymnická chvála Marie a myšlenka na možnost jejích přímlovů a její prostřednictví u Boha. V katolické církv-

vi je pak věeno i ve *virginitas post partum*, tedy v to, že Marie je trvale panenskou Boží matkou, která nedala život dalším dětem a nepoznala muže. (Bratři Ježíše jsou vnímáni jako bratrance, anebo jako děti z Josefova prvního manželství, které nebylo s Marií.) Ve východní církvi je Mariino Boží mateřství dogmatem, je zastáváno ustavičně panenství Marie, jakož i Mariina bezpodmínečná svatost s jejím plným nebeským dovršením. Pro vývoj mariánského katolického dogmatu jsou pak mimo jiné zásadní ustanovení papeže Pia IX. z r. 1854, kdy byla Maria prohlášena za uchráněnou dědičného hříchu a ustanovení Pia XII. z roku 1950, kdy po dokonání pozemského života byla Marie přijata celá a nerozdělená do Boží slávy dovršující všechno pozemské. Specifickým jevem jsou také mariánské pouti, které jsou chápány jako prosebný průvod s Marií a k Marii (viz prohlášení papežů Lva XIII. a Jana Pavla II.) a za zmínku stojí i prohlášení Josefa Ratzingera před Německou biskupskou konferencí, že mari-

Gaudeamus v Brně

3. – 6. listopadu proběhl veletrh vysokých škol v Brně, Gaudeamus. Stejně tak jako ostatní fakulty Univerzity Karlovy, i Husitská teologická fakulta měla na veletrhu své čestné místo. Účast byla vysoká a HTF nezustala bez povšimnutí. Reprezentovaná dvěma studenty fakulty, lákala budoucí vysokoškoláky na všechny své obory, z nichž byl největší zájem především o učitelství, sociální práci, religionistiku a husitskou teologii. Gaudeamus nebyl pouze přínosem v náboru nových studentů, ale také v navázání ještě vřelejších vztahů s ostatními fakultami a vytvoření tak pevné půdy pro budoucí spolupráci.

Kateřina Hlaváčová

Husův sbor v Nuslích posledních let

V současnosti žije náš sbor z plodů služby farářů posledních desetiletí J. Kosteckého, M. Chadimy a J. Svobody, na kterou navázala po mnoha stránkách mimořádná osobnost nynějšího br. faráře Pavla Koláře. Službu laiků již mnoho let reprezentují br. předseda RS Zbyněk Pěnka a ses. kazatelka Hana Srnová. Snažíme se společně, aby Husův sbor zůstával místem Božího setkávání s námi, naší chvály Boha i služby bližním. Otevřeli jsme sborový dům pro činnost Husitského centra, pěveckého sboru a sružení pražských malířů. Pokoušíme se rozvinout projekt „Jeronýmova zahrada“, v jehož rámci chceme pořádat od jara do podzimu tématická setkání na farním dvoře. Snad se podaří jeho transformace v menší „komunitní místo“... Chceme při něm zřídít i malou venkovní výpůjční knihovničku. Dobré jméno si mezi sestrami a bratry i občany Nuslí získává i „Sociální poradna“, které se věnuje ses. past. as. Šárka Kubinová. V nadcházejícím roce ji zkusíme rozšířit o službu „doprovázení v krizových situacích“. Ses. Marcela Garncarzová obnovuje školní kroužek „Biblické příběhy“ v okolních základních školách a pravidelný program pro děti připravuje i pro nedělní bohoslužby. Děkujeme pražské diecézi, její DR i br. biskupovi, za podporu našich záměrů. Prosíme, aby náš sbor zůstal místem služby Kristovu evangelium a my se stávali stále více jeho církví. **rst**

koslovenské besedy, která se věnovala zejména dramatické činnosti.

Vánoční svátky zůstaly trvale výjimečné nejen pro samu náboženskou obec, ale také pro její Husův sbor. 24. prosince 1928 se jím při půlnoční bohoslužbě poprvé rozezvuchely nově zakoupené varhany. První květnové dny r. 1920 provoněly ustavení naší nuselské náboženské obce. Táž vůně sborem vála i v květnových dnech roku 1945, kdy mirlina štíplavý zápach střelného prachu a nárek lidí. Do sboru a na jeho zahradu byli během těžkých bojů povstání přinášeni zranění i mrtví z barikád a okolních domů, zatímco z vinohradského Husova sboru zněl hlas svobodného vysílání českého rozhlasu. Jméno Mistra Jana je tak vepsáno hlu-

boko do života bratří a sester Církvě československé (husitské) – do jejich trvalé touhy po svobodě i milosrdenství mezi lidmi.

Z webových stránek NO připravila redakce

před čímž ji chrání i dobový kontext judaismu. V dalších staletích je však situace zcela jiná a mění se a diferencuje dle jednotlivých tradic.

V Církvi československé husitské je dnes možné najít jak silné zastánce úcty k Marii, či přímo zastánce mariánskému kultu, tak jeho silné odpůrce (anebo i ty, které téma prakticky nezajímá). Zatímco jedni zdůrazňují Boží tajemství a specifické rysy prožívané spirituality, jiní zdůrazňují racionalitu a spirituální střízlivost. Zatímco jedni se inspiroují katolicismem, jiní hledají kořeny v době moderny a zdůrazňují progresivní charakter reformace a myšlení. Dá se tedy předpokládat, že určitá diskuse na téma Marie a úcty k ní bude na různých úrovních v příštích letech probíhat.

Doba vánoční je však výjimečným časem a na připomínku narození Mesiáše není možné zapomenout. Zde má své nezastupitelné místo i příběh Marii, a s ním vše, co Bůh pro člověka učinil. Tento příběh čtou a slyší všichni křesťané a radují se z něj!

Jiří Lukeš

Zprávy

Jan Hus v učebnicích

Dne 24. listopadu se v prostorách Senátu PČR konalo slavnostní shromáždění k završení připomínky výročí upálení Mistra Jana Husa. Na setkání vystoupili předseda Senátu Milan Štěch, br. patriarcha Tomáš Butta, kardinál Dominik Duka a další. Při této příležitosti byla v Mytologické chodbě Valdštejnského paláce otevřena výstava „Mistr Jan Hus očima autorů učebnic dějepisu, čítanek a populárně naučné literatury z fondu Pedagogické knihovny J. A. Komenského“.

red

Prezentace pamětní medaile a poštovní známky

Církev československá husitská byla spoluorganizátorem setkání – prezentace pamětní medaile ČČSH a poštovní známky vydané k 600. výročí M. Jana Husa – v Clam-Gallasově paláci v Praze dne 19. listopadu. Vystoupili zde mj. bratr patriarcha Tomáš Butta, ředitel Archivu hlavního města Prahy Václav Ledvinka, autor známky Vladimír Suchánek a autor návrhu medaile Pavel Herčík. Rektora UK zde zastoupil prof. Jan Lášek. Do programu přispěli Alfred Strejček a Štěpán Rak „Koncertem pro Mistra Jana“.

red

Adventní koncert v Novém Boru

Církev československá husitská v Novém Boru uvádí adventní koncert Šárky Neprašové a hostů. Koncert proběhne v sobotu 19. pro-

since od 17 hodin v kostele sv. Ducha v Novém Boru – Arnultovicích. Vstupné dobrovolné, výtěžek bude použit na pořádání dalších kulturních akcí.

ER

Vyhledávací řízení na pozici přednosta/přednostky organizačně-ekonomického odboru úřadu ústřední rady ČČSH

Církev československá husitská hledá přednostu/přednostku organizačně-ekonomického odboru úřadu ústřední rady.

- Kvalifikační předpoklady: VŠ vzdělání - ekonomické nebo právnické; praxe, organizační schopnosti, manažerské dovednosti; členství v ČČSH.
- Nabízíme: služební poměr v ČČSH, možnost i částečného úvazku, minimálně však 0,75. Předpokládaný nástup od února 2016.

Žádost s životopisem zašlete do 21. 12. 2015 na adresu Církev československá husitská, personální oddělení, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6; nebo mailem na adresu personalistika@ccsh.cz.

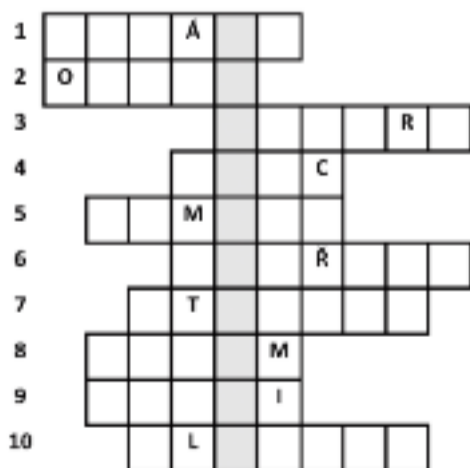
PRO DĚTI A MLÁDEŽ

CO MÁME DĚLAT?

V následujícím textu (podle L 3,7-9) chybí slova. Přijďte-li na to, která, vpisujte je podle čísel do doplňovačky.

Zástupům, které se od Jana Křtitele chtěly nechat (6), Jan říkal: „(10) zmijí, kdo vám ukázal, že před Božím hněvem můžete (9)? Chovejte se tak, aby bylo vidět, že činíte (1). Nemyslete si, že stačí, že vás (4) je Abraham! Pravím vám, že Bůh může Abrahamovi (7) děti z tohoto (5). (3) už je připravena - každý (8), který nese dobré (2), bude vyřazen a hozen do ohně!“

(Řešení z čísla 49: pruhy na plášti; skála; hůl.)

Jana Krajčířková

Divadlo Mana v prosinci

- 15. 12. (18 h) – Jan Jakub Ryba: Česká mše vánoční
- 16. 12. (8.45 a 10.30 h) – Divadlo No Kakabus: Karel Čapek – Jak se dělá divadlo
- 17. 12. (14.30 h) – Pipi dlouhá punčocha.
- 18. 12. (8.30 a 10.30 h) ArtWay Theatre: Molière - Tartuffe
- 19. 12. (14 h) Adventní divadelní odpoledne dětského talentu (součástí Charitativní vánoční bazárek)
- 19. 12. (20 h) – Pocta Edith Piaf – Zora Jandová a Zdeněk Merta
- 20. 12. (19.30 h) – O. Škoch & Nitky + Magnetikum
- 21. 12. (20 h) – Jazzmana – Jazzové vánoce Armina Reicha Divadlo Mana, Moskevská 34/967, Praha 10 – Vršovice.

red

Vánoční představení v Litomyšli

Naším již tradičním předvánočním hostem v litomyšlském Husově sboru bude v pátek 18. prosince v 18 h výtvarnice a herečka Hana Voříšková z Chocně, která u nás letos hrála své výtvarně originální divadelní představení v rámci Noci kostelů. Opět přijede se svým stínovým loutkovým divadlem. V představení „Pokoj vám“ zazní vánoční evangelium v překladu Bible kralické a vánoční písně z Moravy a Slezska v nahrávce Komorního orchestru Leoše Janáčka a Hradišťanu. Divadélko má komornější charakter a vyžaduje úplné zatemnění. Proto proběhne v menší modlitebně. Kdo by se nevešel na první představení od 18 h, bude mít možnost účasti na dalším v 18.45 a může si mezitím prohlédnout výstavu betlémů v předsálí nebo se v Husově sboru zúčastnit souběžného vánočního zpívání.

Další divadelní pozvání je na 2. svátek vánoční - 26. prosince v 9 h dopoledne, kdy nám zde zahrají děti a mládež svou vánoční hru, „Vánoční příběh s rybami a houbami“. Vstupné na obě představení dobrovolné. Srdečně zve Štěpán Klásek

Adventní a vánoční tituly Cesty domů

Rádi bychom vás upozornili na zajímavé tituly nakladatelství spadajícího pod neziskovou organizaci Cesta domů, jež se zabývá paliativní péčí, důstojným umíráním v domácích podmínkách. V minulém čísle ČZ jsme referovali v článku ses. Naimanové o německém kalendáři s názvem Jiný advent. Podobným počinem u nás, z dílny Cesty domů, je tzv. Adventní čtení, které se skládá z 24 textů různých autorů ukrytých v japonské vazbě a doprovázených ilustracemi Adriany Skálové. Autoři (E. Bass, A. Goldflam, F. Fajtl, J. Masaryk, K. Čapek...) a jejich příspěvky se představují postupně - každý den od sebe odtrhnete stránky a odkryjete nový příběh. Kalendář vychází již potřetí a objednat je možné i minulá vydání. Vhodným dárkem, který podpoří Cestu domů, může být i diář na příští rok s moudrými citáty a pěkným designem, kalendář 2016 s nádhernými velkoformátovými pohledy od slavných výtvarníků (lze užít i po skončení roku) či knížka „nejen pro nemocné děti“ V Betlémě se svítí s 24 známými i méně známými koledami - ke každé jedna tematická vystřihovánka. Víte, že dnešní pětileté děti nevědí, k čemu je telefonní budka? Proč mívá telefon šňůru? Že panenka jejich prababičky měla opravdové vlasy? Svět se mění a některé věci mizí rychleji, než tomu bylo dřív. A někdy se nám po nich stýská... Cesta domů přišla se známou hrou a zároveň s rozpomínací pomůckou - pexesem a kvartetem v jedné krabičce - Staré hračky. Babičky a dědečkové ho mohou hrát se svými vnoučaty či pravnoučaty a vyprávět jim, s čím si hráli, když byli tak malí jako oni. Uvedené tituly můžete koupit v kamenném obchodě (Bubenská 3, Praha 7) či na eshop.cestadomu.cz

LB

Z ekumeny

NOVÉ PŘEDSEDNICTVO EKUMENICKÉ RADY CÍRKVÍ

Delegáti 12. valného shromáždění Ekumenické rady církví v ČR, kteří se sešli dne 26. listopadu 2015, zvolili na svém zasedání nové předsednictvo. Předsedou Ekumenické rady církví se opět stal Ing. Daniel Fajfr, M.Th., jinak také předseda Rady Církve bratrské, 1. místopředsedou byl zvolen Mgr. Daniel Ženatý, nově zvolený synodní senior Českobratrské církve evangelické, 2. místopředsedou ERC byl zvolen Mgr. Petr Procházka, superintendent Evangelické církve metodistické.

Sandra Silná,
generální sekretářka ERC v ČR

Foto: Aleš Čejka

Vhodný dárek pod stromeček

Nevíte, co nadělit bližním k Vánocům? Objednejte jim

celoroční předplatné týdeníku Český zápas na rok 2016 s „Vánočním dárkovým poukazem“.

Objednávku je třeba smluvit a zaslat a předplatné uhradit nejpozději do pondělí 14. prosince. Uvádějte Vaše data, coby plátce (vč. adresy, na kterou zašleme „Vánoční dárkový poukaz“, potvrzující předplatné), i data (vč. adresy) obdarovaného, na jehož adresu bude týdeník po Novém roce zaslán. Objednávat můžete na e-mailu: frantisek.brynych@ccsh.cz nebo na tel.: 220 398 117 s uvedením hesla „Vánoční dárkový poukaz“. Nabídku můžete šířit ve Vaší náboženské obci i mimo ni. Český zápas (vč. starších čísel) můžete objednávat i v průběhu celého roku, ovšem již bez „Vánočního dárkového poukazu“. Cena předplatného týdeníku na celý rok 2016 je 440 Kč.

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktoři: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: Mgr. F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production; tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

